

ΑΠΟΨΕΙΣ

Ιωάννης Μπαλτζώης: Το Ισραήλ τάσσεται αλληλέγγυο στο πλευρό της Ελλάδος παντοιοτρόπως, σε οικονομικό, πολιτικό και γεωπολιτικό επίπεδο

26-7-2023

Με αφορμή την τρέχουσα επικαιρότητα στο Ισραήλ, τις διαδηλώσεις διαμαρτυρίας και εν γένει την κρίση που περνάει η χώρα σχετικά με την Δικαστική Μεταρρύθμιση της κυβέρνησης Νετανιάχου, παρουσιάζουμε σήμερα ένα μικρό αφιέρωμα στις διμερείς σχέσεις Ελλάδος – Ισραήλ.

Σημειώνεται ότι η επικρατούσα θρησκεία στο Ισραήλ είναι ο Ιουδαϊσμός ενώ περιβάλλεται από πλήθος χωρών που ως κυρίαρχο θρήσκευμα έχουν τον Μουσουλμανισμό. Συνεπώς, από γεωγραφικής απόψεως, η πιο κοντινή χώρα στο Ισραήλ με έτερο του Ισλάμ θρησκευάτος, είναι η Ελλάδα όπου η πλειοψηφία του ελληνικού λαού είναι χριστιανορθόδοξοι.

Επιχειρούμε λοιπόν μια προσέγγιση στο κράτος της Ανατολικής Μεσογείου με την βοήθεια ενός εμπειρότατου στρατιωτικού που έχει ζήσει στο Ισραήλ ως Ακόλουθος Άμυνας και γνωρίζει καλά τα όσα συμβαίνουν εκεί. Ο **Αντιστράτηγος ε.α. Ιωάννης Μπαλτζώης**, Πρόεδρος του Ελληνικού Ινστιτούτου

Στρατηγικών Μελετών και ειδικός επί θεμάτων Γεωπολιτικής φωτίζει με προθυμία τις σχέσεις Ελλάδος – Ισραήλ και μας δίνει με καλή διάθεση, μια εικόνα σε πολλούς άγνωστη, για την χώρα της Εγγύς Ανατολής.

φωτ. Ο Αντιστράτηγος ε.α. Ιωάννης Μπαλτζώης

Ο ευγενέστατος **κ. Μπαλτζώης** μεταξύ άλλων, εστίασε στην καλή συνεργασία που υπάρχει μεταξύ Ελλάδος και Ισραήλ στον τομέα της Άμυνας καθώς και στα όσα θα πρέπει να διδαχθούμε από τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας των Ενόπλων Δυνάμεων του Ισραήλ, με δεδομένο και την μόνιμη απειλή εξ Ανατολών για την Πατρίδα μας.

-Στρατηγέ, έχετε ζήσει στο Ισραήλ για καιρό και γνωρίζετε καλά το επίπεδο των διμερών σχέσεων μεταξύ Ελλάδος – Ισραήλ. Πως θα χαρακτηρίζατε τις σχέσεις; Η συνεργασία μεταξύ των δυο χωρών είναι σε καλό επίπεδο; Θα

μπορούσαν να αναπτυχθούν περαιτέρω; και σε ποιους τομείς;

Ιωάννης Μπαλτζώης: “Κατ’ αρχήν να πούμε ότι, η Ελλάδα ήταν η μόνη ευρωπαϊκή χώρα που το 1947 ψήφισε εναντίον της ίδρυσης του κράτους του Ισραήλ, λόγω των παραδοσιακών δεσμών της με τον αραβικό κόσμο. Παρότι τον Μάρτιο του 1949 η Ελλάδα αναγνώρισε de facto το Ισραήλ, οι διπλωματικές σχέσεις των Αθηνών με την Ιερουσαλήμ δεν αποκαταστάθηκαν πλήρως παρά μόνο το 1990, επί κυβερνήσεως Κων-νου Μητσοτάκη, όταν η ελληνική πλευρά προχώρησε στην de jure αναγνώριση του ισραηλινού κράτους, αναπτύσσοντας παράλληλα διπλωματικές σχέσεις με την PLO και τους Παλαιστίνιους. Οι σχέσεις μας με το Ισραήλ ήταν καλές και η πολιτική μας ήταν προσεκτική, λόγω των ιδιαίτερων σχέσεων μας με τον αραβικό κόσμο. Παρά την στρατηγική συμμαχία που δημιούργησε με την Τουρκία την δεκαετία του 90, είχαμε πολύ καλές σχέσεις, στρατιωτική συνεργασία, η οποία αναπτυσσόταν συνεχώς με επαφές και επισκέψεις αντιπροσωπειών και από τις δύο πλευρές. Μετά το περιστατικό, με τον λεγόμενο «Στολίσκο Ελευθερίας», τον Μάιο του 2010, προσωπικό σχέδιο Ερντογάν, όπου προσπάθησε να διασπάσει τον ναυτικό αποκλεισμό της Γάζας, για να αναδειχθεί ο ηγέτης και ο προστάτης του αραβικού και μουσουλμανικού κόσμου, οι σχέσεις Τουρκίας και Ισραήλ διαλύθηκαν και άρχισε μια πορεία επιδείνωσης, απειλών, κατηγοριών και διακοπής των διπλωματικών σχέσεων, μέχρι πρόσφατα (2023), όταν αποκαταστάθηκαν, με ανταλλαγές πρέσβων κλπ. Αιτία, η αιματηρή καταστολή της πορείας του στολίσκου ελευθερίας, από τις Ισραηλινές δυνάμεις, επί του επικεφαλής πλοίου MABI MARMARA, που προκάλεσαν τον θάνατο 9 τούρκων ακτιβιστών και τον τραυματισμό πάνω από 60 άλλων.

Μετά από αυτό το γεγονός, ο Γεώργιος Παπανδρέου και ο Μπένζαμιν Νετανιάχου αποφάσισαν να αναβαθμίσουν τις

σχέσεις των δύο χωρών. Έτσι υπεγράφησαν διάφορες συμφωνίες, οικονομικές, πολιτικές, διπλωματικές και κυρίως στρατιωτικές, που αναβάθμισαν τις σχέσεις σε επίπεδο ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ Συμφωνίας. Οπότε έχουμε άριστες σχέσεις, οι Έ.Δ. των δύο χωρών συμμετέχουν σε κοινές εκπαιδεύσεις, κοινές ασκήσεις, τα δε Επιτελεία μας είναι σε στενή επαφή και θα λέγαμε ότι είναι ο κυριότερος εταίρος μας στην Αν. Μεσόγειο και Μέση Ανατολή. Βέβαια ο εχθρός του καλού είναι το καλύτερο και θα έλεγα ότι οι σχέσεις μας θα μπορούσαν να γίνουν ακόμη καλύτερες, γιατί έχουμε κοινά συμφέροντα και κοινούς εχθρούς."

φωτ.ΓΕΕΘΑ /Συνεκπαιδεύσεις με τις Χερσαίες Δυνάμεις του Ισραήλ

-Επί σειρά ετών είχε παρατηρηθεί μια φίλα προσκείμενη στάση της Ελλάδος στους Παλαιστινίους όσον αφορά το Παλαιστινιακό ζήτημα. Θεωρείτε ότι αυτό ήταν εμπόδιο στη σχέση ανάμεσα σε Ελλάδα και Ισραήλ; Έχει αλλάξει

αυτό σήμερα; Με δεδομένο και τις γεωπολιτικές εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο;

Ι.Μ.: “Οι σχέσεις μας με τον αραβικό κόσμο και την Παλαιστινιακή Αρχή (Π.Α.) ήταν πολύ καλές και δεν επηρεαζόταν οι ελληνοισραηλινές σχέσεις, γιατί το Ισραήλ γνώριζε και αντιλαμβανόταν την σχέση μας και την σύνδεση του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων με την ΠΑ. Οι στενές μας σχέσεις έχουν μερικώς επηρεαστεί, λόγω του παλαιστινιακού ζητήματος, της Ιντιφάντας του Αλ Ακτσά το 2000-2005, των διαφόρων πολέμων στην Γάζα, αλλά θεωρώ ότι η Ελλάδα με μια έξυπνη πολιτική ισορροπιών και πρωτοβουλιών θα μπορούσε να είναι ο «έντιμος ενδιάμεσος» μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων και να συμβάλει στο επίλυση του ζητήματος, κάτι δύσκολο, αλλά όχι ακατόρθωτο.”

φωτ.ΓΕΕΘΑ-Συνεκπαίδευση Ελλάδος - Ισραήλ

-Εάν εδώ και χρόνια, δεν υπήρχε ο προσκυνηματικός-θρησκευτικός τουρισμός με ένα μεγάλο αριθμό Ελληνορθόδοξων να επισκέπτεται τους Αγίους Τόπους σε ετήσια βάση και το Ισραήλ να έχει κέρδος από αυτό, πόσο διαφορετικά θα ήταν τα πράγματα μεταξύ Ελλάδος και Ισραήλ;

I.M.:“Μπορεί να επηρεάζει σε ένα βαθμό ο προσκυνηματικός τουρισμός, αλλά σε θέματα γεωστρατηγικής και της εν λόγω υφιστάμενης κατάστασης στην Μέση Ανατολή, οι ηγεσίες του Ισραήλ αντιλαμβάνονται τις εξελίξεις και κατανοούν. Είναι σημαντικό, αλλά όχι ουσιαστικό και κύριο. Να το πούμε διαφορετικά. Το Ισραήλ, μια μικρή αλλά ισχυρή γεωπολιτικά, οικονομικά και ιδιαίτερα στρατιωτικά, μια χώρα περικυκλωμένη από εχθρούς, αναζητά και επιδιώκει να έχει στρατηγικό βάθος, που μόνο η Ελλάδα μπορεί να προσφέρει. Έτσι η στρατιωτική μας συμφωνία, μαζί με όλες τις άλλες είναι αναβαθμισμένη σε επίπεδο στρατηγικής σημασίας, μας έχουν ανάγκη για την επιβίωσή τους, τους έχουμε ανάγκη για την πολιτικο-διπλωματική μας στήριξη στο παγκόσμιο περιβάλλον και το έχουν αποδείξει στην πράξη.”

φωτ.ΓΕΕΘΑ - Επίσκεψη Α/ΓΕΕΘΑ στο Ισραήλ

-Το Ισραήλ πως εκτιμάτε ότι βλέπει τα γεγονότα που εξελίσσονται μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας;

Ι.Μ.:“Το Ισραήλ τάσσεται αλληλέγγυο στο πλευρό της Ελλάδος παντοιοτρόπως, σε οικονομικό, πολιτικό και γεωπολιτικό επίπεδο. Και βοηθά σε κάθε ευκαιρία. Το πανίσχυρο Αμερικανο-ισραηλινό λόμπι και το ΑΙΡΑC, έχουν συνδράμει παντοιοτρόπως το Ελληνο-αμερικανικό λόμπι και έχουν δώσει μαζί μάχες στους διαδρόμους της εξουσίας στην Ουάσιγκτον. Οι όποιες επιτυχίες μας στις ΗΠΑ, έχουν και την ισχυρή συμμετοχή των αμερικανο-εβραίων και ας μην το ξεχνάμε αυτό.”

φωτ.ΓΕΕΘΑ – Συνεκπαιδεύσεις με τις Χερσαίες Δυνάμεις του Ισραήλ

-Σχετικά με την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, γνωρίζετε εάν έγιναν στο παρελθόν ενέργειες υποστήριξης από το Ισραήλ των Ελληνοκυπριακών θέσεων; Εάν έγιναν, ποιες ήταν αυτές οι ενέργειες;

Ι.Μ.:“Δεν γνωρίζω συγκεκριμένες ενέργειες. Αλλά ας λάβουμε υπόψη, ότι η Ελλάδα αναγνώρισε το Ισραήλ το 1990, ενώ η Τουρκία, η πρώτη και μόνη μουσουλμανική χώρα στον κόσμο, το αναγνώρισε το 1948, μετά τον πόλεμο της ανεξαρτησίας του Ισραήλ (1947-48). Αργήσαμε πολύ και ήταν πολύ μεγάλο λάθος μας.”

φωτ.ΓΕΑ - Άσκηση Frizis Damas 2022

φωτ.ΓΕΕΘΑ – PASSEX Φρεγάτας Σπέτσαι και Ισραηλινού INS KIDON ανοιχτά της Χάιφας

-Υπάρχουν κατά την γνώμη σας στοιχεία στην λειτουργία του κράτους του Ισραήλ ειδικά στις Ένοπλες Δυνάμεις και στην συμμετοχή των γυναικών που η Ελλάδα θα έπρεπε να μιμηθεί;

Ι.Μ.:“Βεβαίως και μακάρι να το είχαμε μιμηθεί και να είχαμε πάρει ως υπόδειγμα πολλά πράγματα. Η δημόσια διοίκηση είναι εξαιρετική, ο εθελοντισμός είναι υπόδειγμα για πολλές χώρες, η άσκηση καθηκόντων των δημόσιων λειτουργών υποδειγματική. Η εφαρμογή των νόμων και η λειτουργία του κράτους αξιοσημείωτη. Εκεί που είναι εντυπωσιακό είναι η λειτουργία των Ενόπλων Δυνάμεών της (IDF). Το σύστημα εκπαίδευσης, στρατολόγησης, των εφεδρειών και της λειτουργικότητας είναι αξιοθαύμαστο και παίρνουμε πολλά

στοιχεία και δεδομένα με τις συνεχείς επαφές και συν ασκήσεις μας αδιαλείπτως, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο Ισραήλ. Ήδη έχουμε εφοδιασθεί με εξαιρετικά και δοκιμασμένα στην πράξη οπλικά συστήματα, τόσο απαραίτητα για την αμυντική μας ικανότητα. Το Ισραήλ έχει προβεί σε πολλές επενδύσεις στην Ελλάδα, όπως το Αεροπορικό Κέντρο στην Καλαμάτα, εξαγορά ελληνικών κρατικών βιομηχανιών, που είχαν απαξιωθεί από εμάς, όπως ΕΛΒΟ. ΕΒΟ, καθώς και ιδιωτικών ισχυρών εταιριών, όπως πρόσφατα η ΙΝΤΡΑΚΟΜ.

Η θητεία για τους άνδρες είναι 3 χρόνια και για τις γυναίκες περίπου 2 χρόνια. Σε ότι αφορά την θητεία, η προσωπική μου άποψη είναι ότι θα πρέπει να αυξηθεί σε τουλάχιστον 18 μήνες για τους άνδρες, για 6-9 μήνες για τις γυναίκες (υπηρεσία Γραφείου, για να έχουμε περισσότερους μαχίμους) και η κατάταξη στον Στρατό να γίνεται, μόλις τελειώνουν το Λύκειο και μετά τις πανελλήνιες εξετάσεις, όπως στο Ισραήλ και την Κύπρο. Πρώτα στον Στρατό και μετά σπουδές. Όσοι επιτύχουν στα Πανεπιστήμια, διατηρούν την επιτυχία στην Σχολή που επέτυχαν και μετά την στράτευση θα μπορούν να σπουδάσουν όσο θέλουν, απαλλαγμένοι από το άγχος της στράτευσης και των συνεχών αναξιοπρεπών και εθνικά επιζήμιων αναβολών. Άλλο ο στρατιώτης των 18 ετών και άλλο ο στρατιώτης των 30 ετών, με οικογένεια και άλλα προβλήματα. Η δε συνεισφορά των γυναικών είναι απαραίτητη και σημαντική. Αφενός οι γυναίκες καλύπτουν θέσεις γραφείου, αντί των ανδρών, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην εθνική μας άμυνα και αφετέρου εκπαιδεύονται σε θέματα αυτοάμυνας και προστασίας και χειραφετούνται και αυτονομούνται ως άτομα ακόμη περισσότερο, πολύ σημαντικό για την σύγχρονη κοινωνία. Μήπως ήλθε η ώρα να μιμηθούμε σε αυτό το θέμα το Ισραήλ και να γίνουμε Ισραήλ για να αντιμετωπίσουμε τους τεράστιους εθνικούς κινδύνους που μας απειλούν;

Τελειώνοντας να πω ότι υπηρετώντας ως Ακόλουθος Άμυνας στο Τελ Αβίβ (2000-2003) και βιώνοντας τις εξελίξεις στην

περιοχή (Ιντιφάντα του Αλ Ακτσά), θα έλεγα μετά λόγω γνώσεως, ότι οι Ισραηλινοί μας μοιάζουν πολύ στην συμπεριφορά, στο φαγητό, στην διασκέδαση στην κουλτούρα. Αγαπούν την Ελλάδα, έχουν συγγενικούς δεσμούς ακόμη και επισκέπτονται την Ελλάδα μαζικά. Τα τραγούδια που ακούν και διασκεδάζουν είναι τα ελληνικά τραγούδια, που τα ξέρουν απέξω και τα τραγουδούν. Κάθε χρόνο γίνονται πολλές συναυλίες με έλληνες τραγουδιστές και έχουμε "sold out". Γενικά, εμείς, οι Εβραίοι και οι Αιγύπτιοι είμαστε οι αρχαιότεροι λαοί της Αν Μεσογείου, που έχουμε επιβιώσει και μας συνδέουν πολλά."

φωτ.ΓΕΑ - Ο Αρχηγός της Πολεμικής Αεροπορίας του Ισραήλ στην Ελλάδα

Ευχαριστήσαμε θερμά τον Στρατηγό Ιωάννη Μπαλτζώη για τα όσα ενδιαφέροντα μας είπε για τις σχέσεις Ελλάδος - Ισραήλ και επιφυλασσόμαστε να δημοσιεύσουμε και σε μεταγενέστερο χρόνο ακόμα περισσότερα.

Εξάλλου, το διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον της ευρύτερης γειτονιάς μας στην Ανατολική Μεσόγειο πάντα θα δίνει υλικό και για μελλοντικές δημοσιεύσεις...

Επιμέλεια: Συντακτική Ομάδα Diplomatic Point